

گزارش «آرمان ملی» از مصائب بیماران خاص در تهیه دارو:

## کمبود داروی بیماران؛ -ناصر خسرو و همه چی هست!

داروخانه‌ها نسخه‌های بیماران خاص را پس می‌زنند، اما داروهایشان در بازار آزاد با قیمت نجومی یافت می‌شود!



آرمان ملی - منیره چگینی: در شرایطی این روزها بسیاری از بیماران خاص از جمله بیماران مبتلا به تالاسمی، با کمبود داروهایشان روبه‌رو هستند که رویکرد وزارت بهداشت همچنان «تکذب» است. در این شرایط سال‌هاست خرید دارو با ارز ۴۲۰۰ تومانی و فروش آن با ۵ برابر قیمت، جذاب‌ترین بازار را برای قاچاقچیان دارو فراهم کرده که فقط این بازار منحصر به فرد، در ایران بازار دو نرخی وجود دارد. طی سال‌های اخیر و هر زمان کشور با کمبود دارو مواجه بوده، موضوع تحریم‌ها به میان آمده‌است، هر چند که کسی متکران برای واردات دارو به‌عنوان نیاز اولیه برای جامعه‌ای نشان از بی‌تفاوتی آنها به مردم کشور های دیگر دارد، اما مشکل کمبود و افزایش بی‌سابقه قیمت دارو در ایران، فقط مختص تحریم‌های همه‌جانبه نمی‌شود.

زمانی که سه سال پیش وزیر بهداشت با پرچم مبارزه با قاچاقچیان و مافیای دارو به میدان آمد و سکاندار این وزارتخانه شد، نشان می‌داد که وضعیت تا چه اندازه وخیم و بفرنج است. البته در آن زمان کشور با کمبود و گرانی اقلام دارویی روبه‌رو نبود و سعید نمکی با گفتن جملاتی همچون «وزیر شما کاشه لیس مافیا و دلان نیست» پرچم مبارزه با فساد دارو را برافراشت، اما طولی نکشید که شیوع سریع کرونا و بی‌تدبیری‌های وی نشان داد که در این جملات فقط خوراک رسانه‌ای داشته و حتی در روز آخر کاریش نیز نتوانست «آن مافیای شکم‌گنده در سازمان غذا و دارو» (به اذعان خود نمکی) شناسایی یا معرفی نماید و این امر را موکول به بهداشت در دولت سیزدهم نیز موضوع قاچاق دارو را تا حدودی تأیید می‌کند. بهرام عین‌اللهی گفته‌است: «تاکتون دو میلیاردی دارو ترجیحی برای دارو گرفتیم و پیگیری که مافیای ارز را تخصصی دهیم و نظر ما این است که ما مجبور به استفاده از ارز ترجیحی هستیم بر غیر این صورت قیمت داروها افزایش پیدا خواهد کرد.» با اینکه وزیر بهداشت به‌طور ضمنی به ماجرای قاچاق دارو اشاره می‌کند اما مهرداد جمال‌ارونقی، معاون فنی و امور گمرکی گمرک ایران قاچاق دارو از مبادی رسمی کشور را تأیید نمی‌کند و می‌گوید: «در برخی از بازرسی‌ها و کنترل‌های گمرکی، مقادیر کمی از داروها در کنار دیگر کالاها صادراتی کشف شده‌اند در مقابل ادعاهایی از جمله قاچاق قابل توجه دارو از این مبادی رسمی، عدد و میزان قابل توجهی ندارند.» به گفته او ایران مسیر ترانزیت کامیون‌های حامل دارو از کشورهای خارجی است، اما این موضوع به معنی فراهم شدن زمینه‌ای برای قاچاق دارو نیست: «تاکتون مودی از قاچاق عمده دارو برای ورود به کشور های همسایه رصد نشده‌است. سال گذشته هم عنوان شد چندین کانیتیر دارو از ایران قاچاق شده‌اند اما

در نهایت پس از بررسی‌ها مشخص شد که این داروها به هیچ‌عنوان ربطی به کشور ما نداشته و متعلق به خود عراق بوده و در آن کشور تولید شده‌است.»

**افزایش قاچاق دارو**

طبق آمار رسمی مسئولان، ۲۰ درصد از داروهای وارداتی قاچاق می‌شود، اما کمبود دارو افزایش کشفیات در آن طرف مرزها، عددی بیش دو برابر را نشان می‌دهد. در این میان تغییر بازار فروش دارو از کشور به ناصر خسرو و در وسط پایتخت همزمان با کشف ۱۹ کامیون پر از داروهای قاچاق در عراق و توسط پلیس این کشور رقم خورد و امروزه ناصر خسرو و بازار جذابی را برای انواع داروی کماباز آنسو لین گرفته تا پانسمان بیماران پروانه‌ای آن‌هم با برند mexplex ایرانی که این شرکت سال‌هاست ایران را تحریم کرده، ایجاد کرده و این بار دیگر تفاوت پنج برابری نرخ ارز دولتی و آزاد در میان نیست و قیمت‌های نجومی، عرصه‌ارای میلیون‌ها نفر که زندگی‌شان در گرو مصرف داروهای بیماران خاص و خریداری‌است، هر روز تنگ‌تر می‌کند. هر چند که آنسو لین قلمی جذاب‌ترین دارو برای فروش در ناصر خسرو و با جمعیتی بالغ ۵ میلیون دیابتی در کشور است، اما با نگاهی به لیست داروهای کماباز، می‌توان به وفور این داروها را با ۵ تا ۲۰ برابر قیمت‌های واقعی در ناصر خسرو پیدا کرد. همین آنسو لین که قیمت آن ۳۰ هزار تومان است، در بازارهای خارجی ۱۰ دلار (بنا به قیمت دلار ۲۹۰۰ هزار تومان) و در بازار آزاد داخلی ۲۰۰ هزار تومان به‌فروش می‌رسد. یا داروی IVIG که قیمت دولتی آن یک میلیون است در بازار آزاد، هر ویال ۱۰ تا ۱۰ میلیون تومان فروخته می‌شود. توزیع ۲ هزار ویال از هر ۱۰۰ هزار ویال وارداتی هم برای سودجویان صرفه اقتصادی چند دارد. در این میان یکی از رسانه‌ها نیز علی چند روز گذشته از کمبود داروی بیماران تالاسمی خبر داد. هر چند که کمبود داروی این بیماران

### کوتاه

#### تهران، چهارمین شهر آلوده جهان

آرمان ملی: تهران با شاخص کیفیت هوای ۱۵۷ در رتبه چهارم ۱۰ شهر آلوده جهان قرار گرفت. براساس جدیدترین گزارش پایگاه بین‌المللی سنجش و رتبه‌بندی کیفیت شهرها (IQAIR)، شهر لاهور پاکستان با شاخص ۲۰۸ آلوده‌ترین شهر جهان است. در بین ۱۰ شهر آلوده جهان، نام سه شهر هندی و دو شهر پاکستانی قرار دارد. بنا به این جدول لاهور (پاکستان)، دلی و کلکت (هند)، تهران (ایران)، بمبئی (هند)، کابل (افغانستان)، شهر شویت (کویت)، کراچی (پاکستان)، کاتماندو (نیپال) و هنگ‌کنگ (هنگ‌کنگ) آلوده‌ترین شهرهای کشور بودند.

#### داروها، عامل جهش کرونا

ایلنا: عضو کمیته علمی کشوری کرونا گفت: هر چه که مصرف داروی ضد ویروس بیشتر شود، جهش ویروس نیز بیشتر می‌شود. مصطفی قانعی افزود: جهش‌هایی که در کشورهایی که به اندازه کافی واکنس نده‌اند، ایجاد می‌شود و یکی از آنها نیز جهش «ویکرون» است. باید صبر کنیم و ببینیم که این موتاسیون تا چه اندازه تأثیرگذار است، زیرا برخی از جهش‌هایی که قبلاً اتفاق افتاد به کشور ایران نرسید و در محدوده دیگر کشورها باقی ماند.

#### ویزیت ۱۲۰ هزار تومانی پزشکان؟

میزان: رئیس هیات مدیره نظام پزشکی تهران بزرگ ضمن اشاره به اینکه قطعاً هزینه‌های تمام شده طی یکسال اخیر حداقل ۲ بار برده است، ادامه داد: اگر مقدار حقوق دریافتی حدود ۳۰ درصد بیشتر شده باشد، ویزیت مطب‌ها هم باید به همین مقدار افزایش پیدا کند و بنابراین این امر زیاده‌خواهی جامعه پزشکی نیست. سیدمهد علویان در واکنش به صحبت‌های رئیس کل سازمان نظام پزشکی مبنی بر اینکه برای جلوگیری از بسته شدن مطب‌ها باید حداقل مبلغ ویزیت دریافتی از بیماران ۱۲۰ هزار تومان باشد، گفت: در هر خدمتی که چه در بیمارستان و چه در مطب به بیماران ارائه می‌شود، ما یک قیمت تمام شده داریم که تابعی از بازار است و شامل هزینه‌هایی همچون پول آب، پول برق، پول تلفن، حقوق منشی، هزینه‌های تأمین اجتماعی و به‌طور همه هزینه‌های جاری است.

#### حمایت از معلولان کم‌برخوردار

آرمان ملی: مدیر قرارگاه محرومیت‌زدایی بنیاد بین‌المللی خیریه آیشار عاطفه‌ها گفت: این بنیاد با اهدا ویلچر و وسایل کالاه که توسط خیرین و نیکوکاران تأمین شده توانست بیش از ۱۰۰۰ دستگاه ویلچر را در سطح استان تهران توزیع می‌کند. فاطمه چوپانی در ادامه افزود: همچنین برای معلولان استان‌های کم‌برخوردار بالاحص در استان‌های سیستان و بلوچستان، کهگیلویه و بویراحمد، اردبیل، ایلام، بوشهر، کرمان و... تدارکاتی دیده شده‌است. ارزش ریالی هر یک از این دستگاه‌ها دو میلیون و سیصد هزار تومان است و علاوه بر اهدای این ویلچر، اهدای سید کالا داریم که از روز ۹ آذر در قالب رزمایش همدلی آغاز خواهد شد.

#### کاهش ترافیک عصر گاهی

آرمان ملی: رئیس پلیس تهران بزرگ با بیان اینکه اقدامات پلیس باعث کاهش ترافیک صبحگاهی و عصر گاهی شده‌است، گفت: به صورت شبانه‌روزی و حتی روزهای تعطیل در حال اجرای برنامه‌هایمان هستیم. سردار حسین رحیمی ادامه داد: با همین اقداماتی که پلیس انجام داده‌است ترافیک عصر گاهی بین ۱۲ تا ۱۵ درصد کاهش داشته و همچنین ترافیک صبحگاهی حدود ۱۰ درصد کاهش پیدا کرده‌است. وی با اشاره به اقدامات پلیس تهران برای برخورد با سارقان منازل تصریح کرد: با اجرای طرح رعد در همین هفته ۳۳ درصد کاهش سرقت را داشتیم. همانطور که گفتم موضوع سرقت از اولویت‌های برنامه‌های ما است و امیدواریم آثار آن را در جامعه نیز شاهد باشیم.

#### مصوبات کمیته اضطرار آلودگی هوا

ایسنا: استاندار تهران در تشریح مصوبات کمیته اضطرار آلودگی هوا به ممنوعیت تردد شبانه خودروهای گازوئیلی و جلوگیری از فعالیت‌های آلوده تأکید کرد. استاندار تهران ضمن تأکید بر اتمام تمام کارخانه‌ها و واحدهای تولیدی و اتخاذ تدابیر لازم جهت جلوگیری از انتشار آلوده‌ها، اظهار کرد: با واحدهای تولیدی و کارخانه‌هایی که نسبت به کنترل خروجی‌ها، اقدام موثری نداشته‌باشند مطابق قانون برخورد می‌شود. تا پایان پایداری وضعیت جوی هوای تهران، همه محدودیت‌های ایجاد شده جهت جلوگیری از انباشت آلوده‌ها لازم‌الاجرا است.

#### خانه «شعبان بی‌مخ» چی شده!

آرمان ملی: عضو شورای شهر تهران در تذکر خود را درباره تبدیل شدن خانه شعبان بی‌مخ به مرکز فعالیت‌های دینی شهرداری مطرح کرد و گفت: خانه شعبان بی‌مخ در تقاطع ۱۵ خرداد بعد از آنکه ثبت ملی شد و دست‌به‌دست چرخید نهایتاً در اختیار شهرداری تهران قرار گرفت. البته این ملک قضایی نیست و توسط شهرداری خریداری شده‌است. سید محمد آقامیری، ادامه داد: طنز تلخ این جا است که این خانه که در گذشته محل دورهمی ارذل و اوباش و هم‌پایگی دوستان شعبان بی‌مخ بوده به مرکز فعالیت‌های دینی شهرداری تبدیل شده‌است.

# آرمان ملی

## اجتماعی

### یادداشت

#### مصرف شیشه بین نوجوانان از هشدار گذشت



کوروش محمدی

رئیس انجمن آسیب‌شناسی ایران

مصرف مواد مخدر آسیب‌زا و صنعتی در میان اقشار جامعه و مخصوصاً جوانان و نوجوانان افزایش پیدا کرده و همان‌گونه که چندی پیش فرمانده نیروی انتظامی تهران بزرگ نیز با هشدار به ورود بی‌سابقه مواد مخدر شیشه به کشور گفته‌است: «در دو ماه گذشته بالغ بر یک تن شیشه در تهران کشف کردیم؛ جوانان بین ۱۸ تا ۲۵ سال بیشترین مصرف شیشه را دارند.» البته سردار رحیمی این موضوع اشاره‌ای نداشتند که چقدر از این افراد دختر و چقدر پسر هستند، اما مصرف شیشه به بهانه لاعری که بیشتر در میان خانم‌ها و دخترها رواج دارد، رنگ هشدار جدی برای آینده کشور است. متأسفانه آمار مجرمان زیر ۱۸ سال به مرز هشدار رسیده‌است، هشدار درباره افزایش نوجوانان جرم در میان نسل نوجوان به ویژه دختران را باید به عنوان یک زنگ خطر جدی قلمداد کنیم و این میزان از حد هشدار فراتر رفته‌است. این هشدارها از یک دهه قبل آغاز شده‌است و تغییرات در روش‌های تعاملی نوجوانان در فضای خانواده و محیط اجتماعی ظرف دو دهه گذشته سیر مناسبی را نشان نمی‌دهد، بنابراین باتوجه به شرایط تربیتی در جامعه و روش‌های تعاملی ناکارآمد با نوجوانان در آموزش و پرورش، فضای خانواده و فضاهای تعاملی جامعه قابل‌پیش‌بینی بود جامعه نتواند با نوجوانان ارتباط و تعامل مناسب را برقرار کند. جامعه نتوانسته پاسخگوی مناسبی برای نیازهای این نسل باشد. در واقع رشد تحولات جامعه به رغم تغییر در نیازهای نسل‌های مختلف رشدی نامتوازن و نامتعادل است و بخش‌های زیادی از جامعه ترجیح می‌دهد با روش‌های غیر علمی، سنتی و روش‌هایی که شاید در ۵۰ سال گذشته در جامعه رواج داشته قصد ارتباط با نوجوان را دارد. شکاف نسلی امروز میان والدین و فرزندان در خانواده‌ها برگرفته از عوامل متعددی است و طی سالیان و سه دهه گذشته در جامعه ما رشد چشمگیری داشته‌است. در عصر حاضر و دهه اخیر شاهد تولد ارتباطات نوین از نسل‌های مجازی و تکنولوژی نیز بودیم، تعاملی که جایگزین ارتباطات سازنده و رفقاقت بین والدین و فرزندان می‌شود. در فضای خانواده نتوانستیم طرح درستی از روش‌های تربیتی تعریف کنیم و آموزش و پرورش نیز به همان موازات نتوانسته این نقیصه را جبران کند. این نهاد با همان سبک و سیاق قبلی که براساس آن بنا نهاده شده بود همچنان اصرار دارد با دانش آموز و نسل‌های نوپای جامعه برخورد کند. بنابراین خروجی اقدامات نهاد‌های اجتماعی مانند نهاد خانواده با آموزش و پرورش بسیار نگران‌کننده‌است. نسل نوجوان امروز در هویت‌یابی خود دچار مشکل و جامعه‌پذیری ناقصی را دریافت کرده‌است. بنابراین نتوانسته فرایند اجتماعی شدن را در نهاد‌های اجتماعی جامعه دریافت کند و جامعه‌پذیری ناقص ناهنجاری‌ها را در سن نوجوانی که فرد به بلوغ نرسیده و دوران هویت‌یابی تکلیف‌ناست به نوجوان برای خود قائل است. تکلیف امروزه خانواده‌ها و آموزش و پرورش در قبال نوجوان پاسخگویی این نسل نیست.

#### اقدامات برای جلوگیری از ایدز



وزیر بهداشت در پیامی گفت:

کنترل بیماری‌های وی‌تی‌تهدار گروه مشارکت همه‌جانبه کلیه ارگان‌های دولتی و غیردولتی است. در پیام بهرام عین‌اللهی آمده‌است: یکی از افتخارات بزرگ نظام مشارکت همه‌جانبه پیش از ۲۳ سازمان و ارگان دولتی و غیردولتی در تبیین سیاست‌های کلان و تدوین برنامه‌های ملی استراتژیک کنترل عفونت‌های وی‌تی‌تهدار است. در حالی که خدمات پیشگیری و درمان از جمله تست‌های تشخیصی، دارو، خدمات پیشگیری، خدمات کاهش آسیب، مراقبت از سلامت روان و آزمایشگاه‌های تخصصی تشخیصی در اختیار این بیماران قرار داشته و در سراسر کشور قابل دسترسی است. ما مطمئنیم داریم آن‌چه تاکنون انجام داده‌ایم برای پایان دادن به همه‌گیری ایدز، نه تنها دچار انحراف نشده و به دلیل همه‌گیری کووید ۱۹ عقب‌نشینی نکرده‌است، بلکه باوقوت‌هرچه‌تمام‌تر می‌شود و دولت جمهوری اسلامی ایران ذره‌ای از تلاش‌های همه‌جانبه خود برای پایان این همه‌گیری، دست‌بر نداشت.

#### در مدیریت آب

#### قصور کرده‌ایم



رئیس سازمان حفاظت محیط زیست گفت: نشت آب و هدررفت آب از منابع آبی به وفور اتفاق می‌افتد، به‌طوری‌که ما پنج ناهشت برابر جهان هدررفت منبع آبی را در بخش انتقال آب با لوله‌ها و به دلیل فرسودگی داریم و این عدد بسیار بالاست. علی سلاجقه افزود: در مدیریت منابع آب کوتاهی و قصور کردیم و به‌اندیشه‌های اندیشمندان و دانشمندان کم‌توجهی شده‌است. اگر به آموزش‌های دینی و دانش بومی ایران نگاه کنیم، موضوع مدیریت و بهره‌برداری از منابع آب موضوعی اساسی به عنوان یک گنجینه‌گر آنها نه برای کشور ما بلکه دیانست، اما آنچه که امروز با آن کشور روبه‌رو هستیم، مسائلی را برای کشور ایجاد کرده و در این راستا چنانچه موضوع نگاه جامع در قالب حوزه‌های آبخیز و در قالب استراتژیک مدیریت حوزه منابع آبخیز و مبتنی بر توان اکوسیستم و خدمات حوزه آبخیز مشرف آب انجام می‌شد، شاید منابع آب وضعیت بهتری داشت.

#### نگران آلودگی

#### هوا هستیم



رئیس شورای شهر تهران گفت:

هر آنچه که برای شهرداری‌ها در بودجه سال ۱۴۰۰ پیش‌بینی شده بود، حذف شده‌است، ما در حال حاضر برای آلودگی هوا نگران هستیم. مهدی چمران اظهار کرد: دوستان سازمان برنامه بودجه هر آنچه که بود حذف کردند و در شرایط سخت شهروا و کلاسشهرها دست به دست می‌کوبند و آلودگی‌ها دادند، این کار بسیار نابخردانه‌است و ناراضی‌ها به وجود می‌آورد. آخوب کار نکنیم ناراضی‌ها عمومی را نمی‌توان برطرف کرد، با گفتار درمی‌کنند که مشکل حل نمی‌شود، آلودگی‌ها در سال بعد با این رویه بدتر خواهد شد، من خواهش می‌کنم هم اکنون مدیریت برنامه بودجه و دوستان ما در آنجا، برنامه ریزی کنند و بودجه اصلاح شود، در صورت عدم اصلاح همین اوایل سال آینده شرایط بدتر می‌شود.

#### «آرمان ملی» نقش هنر در افزایش کیفیت زندگی مبتلایان به یک بیماری را بررسی می‌کند

## هنردرمانی؛ بازگشت به زندگی افراد «سندروم داون»

تحت عنوان نقش هنر در افزایش کیفیت زندگی افراد سندروم داون به‌صورت کتابخانه‌ای میدانی و در مرکز داون انجام شده‌است، به تعیین اثربخشی هنر بر افزایش کیفیت زندگی افراد سندروم داون با دیدی نوین پرداخته شده‌است. وی با اشاره به این پژوهش می‌افزاید: «جامعه آماری کلیه افراد دارای سندروم داون می‌باشند نمونه پژوهش از نوع نمونه در دسترس و شامل تعداد سی نفر از افراد سندروم داون بودند که در مرکزی که به همین منظور و به هدف ایجاد کسب درآمد برای این افراد تحت عنوان مرکز کارداون ایجاد گردیده بود، تحت هنر درمانی قرار گرفتند و با انجام فعالیت‌های هنری نسبت به کسب درآمد اقدام نمودند. علت انتخاب این افراد این است که به مدت چند سال پژوهشگر در این مرکز بر روی این افراد مشغول آموزش، تحقیق و بررسی بوده‌است. در ایران نیز برای نخستین بار از هنر درمانی برای کاهش هیجانات بیماران روان‌پریش که در بیمارستان امین‌آباد (رازی) شهری نگهداری می‌شدند استفاده شد و تلاش گردید که از مکره باقی، سیدباقی، حبیب‌باقی، نقاشی و موسیقی یادگیری شدیدی می‌گردد و تکانه‌های این بیماران درمند و رنجور استفاده شود و بعد از انقلاب نیز این برنامه‌ها گسترش پیدا کرد.

#### کار خبری که باور هدیه می‌دهد

در این میان، بهنوشت کیانی‌شاد، مدیریت اشتغالزایی و حرفه‌آموزی جوانان سندروم داون ایران که از سال ۸۶ مسئول مددکاری کانون سندروم داون ایران و معلم اخلاق و تعاملات اجتماعی و هم‌اکنون مشاور خانواده و مدیریت گالری کارداون هستند در کنار باوند، مدیریت ارتباط تصویری (تصویرسازی) و بازاریابی جوانان سندروم داون را برعهده دارند که از سال ۹۲ با کمک پروین نظرآهاری (تکونظر) به فکر اشتغالزایی و حرفه‌آموزی برای جوانان درس خوانده و آموزش‌پذیر سندروم داون افتادیم و اکنون در مرکز تجارت جهانی فردوسی طبقه سوم سرای هنر با مدیریت مرکز تجارت آقای کلایی مشغول به فعالیت هستند. در پایان لازم به ذکر است، علاقه‌مندان می‌توانند برای بازدید به آدرس تهران میدان فردوسی مرکز تجارت جهانی فردوسی طبقه سوم سرای هنر مراجعه نمایند.



فرهنگی باید توسط یک درمانگر برای کمک به فرد در زمینه کشف خود درک شود. افراد دارای سندروم داون نسبت به افراد عادی مشکلات بیشتری را از خود نشان می‌دهند. آنها می‌توانند به‌سرعت دچار ناکامی، اضطراب و تنش شوند، در اغلب اوقات مشکلات تحصیلی، این افراد را مستعد مشکلات رفتاری می‌کند و در نتیجه با افزایش مشکلات رفتاری، مشکلات یادگیری تشدید می‌گردد و موجب شکست فرد در زمینه‌های مختلف می‌شود. ساختن اثر هنری می‌تواند فرصتی برای بیان و ارتباط درون، درمان روان‌شناختی برای افرادی که به‌دشواری می‌توانند احساسات و افکار خود را به‌طور صریح بیان کنند و به رویکرد قابل‌دسترس برای کودکان و بزرگسالان با ناتوانی یادگیری باشد. تحقیقات نشان داده‌است که فعالیت‌های مبتنی بر هنر به کودکان سندروم داون فرصت اظهار کردن افکار و احساسات خود به‌اشتراک گذاشتن احساسات و افکار خود با دیگران را داده‌است و برای مدیریت احساسات آنها مفید بوده و مخالفت و نافرمانی‌ها را کاهش داده‌است. با استفاده از برنامه علمی هنر درمانی، کودکان سندروم داون از طریق هنر درمانی، راهی برای افزایش درک هیجانات و رفتارها، توانایی‌های مکالمه و پیش‌بینی موقعیت‌ها در رشد اجتماعی و مهارت‌های ارتباطی یابکرده و پیش‌رفته‌اند و موجب افزایش کیفیت زندگی آنها می‌گردد.

#### تلاش برای احیای ذهن و زندگی

در پژوهشی که توسط مهندس محمدعلی باوند